

borg, hvor den anden Overret har sit Sæde. Altsaa de mange Overretssagførere, der bo og have Kontor omkring i andre Byer end Kjøbenhavn og Viborg, have allerede nu slet ingen Gavn af deres Overretssagførerbestalling. Det er for dem kun en ren og skær Titel, de maa ikke møde for nogen Overret. Saaledes er Forholdet nu. Det kom man allerede i Fjor bort fra. Man fandt, at der ikke var nogen virkelig Grund til at gøre denne Indskrænkning i Overretssagførernes eller de kommende Landsretssagføreres Rettigheder. De kunne være lige saa dygtige, naar de bo i Aarhus, som naar de bo i Viborg. Jeg nævner særlig dette, fordi det jo blev fremhævet i Gaar af min ærede Sidemand, at en af de Grunde, der have gjort, at vi have kunnet blive staaende ved Viborg som den ene Landsrets Sæde, netop er den, at vi samtidig have hævet Stavnsbaandet, saaledes at Landsretssagførere, hvor de end bo, ikke blot i det Omraade, der er underlagt Vestre-Landsret, men i hele Landet, naar de opfylde Betingelserne og have bestaaet Prøven, kunne møde for Landsretterne saavel i Viborg som i Kjøbenhavn, og dette er nu optaget af den højtærede Minister. — Det sidste Punkt er det, som blev berørt noget for tidligt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (J. Jensen) forleden, nemlig den Bestemmelse, vi have faaet indført om, at de Sagførere, som have de offentlige Sager, skulle yde Befolkningen Bistand i noget større Omfang, end de hidtil have skullet. Nu skulle de jo nemlig kun udføre den Proces, til hvilken de af det offentlige ere beskikkede eller beordrede og intet videre. Det medfører den Ulempe for Folk, der ere fuldt egnede til at faa fri Proces, at de til at begynde med skulle henvende sig til en anden Sagfører for at faa ham til først at skrive en Forligsklage — thi dermed skal jo enhver Proces som Regel begynde — og dernæst, naar Sagen saa er prøvet ved Forligskommissionen og af den henvist til Retten, atter skulle henvende sig til Sagføreren for at faa skrevet et Andragende om fri Proces. For at fri dem derfor have vi faaet indført den Bestemmelse, at enhver Sagfører, der har de offentlige Sager, som man kalder det, skal vejlede Folk i alle Anliggender, der

ville kunne blive Genstand for Proces der, hvor han er berettiget til at procedere, altsaa ogsaa paa det tidligste Trin af Sagen. Dermed er naturligvis ikke sagt, at de skulle lede Folk ind i en Proces, som de finde urimelig, blot fordi paagældende er uformuende. Nej, paa ingen Maade. Den paagældende Sagfører maa have Lov til at sige: Ja, min gode Mand eller min gode Kone, dette er virkelig ikke noget at procedere om, det kan De aldrig vinde, det er en urimelig Sag, gaa hjem med den, og det maa saa den paagældende finde sig i. Man kan saa naturligvis sige: ja, saa kunne Sagførerne slippe nemt fra det, saa betyder det jo ingen Ting, saa kunne de blot vise Sagen fra sig. Men saa er der andre Midler. Saa kan den uformuende klage til den, der har antaget Sagføreren til Udførelse af offentlige Sager, og saa kan det ske, at han mister denne Ret, og det holder han sikkert ikke af. Paa den anden Side har man ogsaa været opmærksom paa, at en enkelt Sagfører, der var særlig yndet eller særlig bekendt, kunde blive overbebyrdet med dette, og det vilde være urimeligt, om der skulde slides desto mere paa den paagældende Sagfører, jo dygtigere han var. Derfor er der sat den Begrænsning, at disse Raadgivninger skulle fordeles af vedkommende Sysselmand mellem de paagældende Sagførere, som overhovedet ere pligtige at udføre dem. Det er dog et lille Skridt i Retning af fri Retshjælp for uformuende. Der har været Stemning for at gaa videre, men vi vare enige om, at det vilde blive for dyrt, naar man skulde ansætte en hel Embedsstand af Sagførere for at hjælpe Folk, saa det turde vi ikke gaa til. Jeg haaber, det vil blive paa skønnet som et Skridt i den rigtige Retning.

Det var altsaa disse Punkter, som vi allerede i Fjor havde taget op, og have opnaaet den højtærede Ministers Tilslutning til, som derfor nu staa i Forslaget, og som altsaa ikke ere Genstand for særlige Ændringsforslag i Aar, saa jeg takker i og for sig den højtærede Formand, fordi han har tilladt mig at sige saa meget om dem, som Tilfældet er. Det ligger jo i det ret ejendommelige Forhold, at vi ikke have haft nogen 2den Behandling af de Ændringsforslag, der forelaa i Fjor.